

**การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2***
**THE DEVELOPMENT OF THE GUIDELINES FOR THE ACADEMIC
ADMINISTRATION IN THE EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF ROI ET PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA 2**

ภาณุวัชร สุวรรณแสง¹, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ²

Panuwat Suwansaeng¹, Pacharawit Chansirisira²

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}

Mahasarakham University^{1,2}

Email : panuwat.39test@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ
จำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2) เพื่อออกแบบและประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นของการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการ
จำนวน 128 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์ ระยะที่ 2 ออกแบบและพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ 3 แห่ง
จำนวน 6 คน ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง จำนวน
5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
แนวทาง สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการ
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน
ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา
และด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 2. แนวทางการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด

เขต 2 ประกอบด้วย 5 ตำบล 15 แนวทาง มีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนา; แนวทางการบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ABSTRACT

This research aims to 1) study current conditions desirable conditions and priority needs index of academic administration in the educational opportunity expansion schools under the office of Roi Et Primary Educational Service Area 2. 2) design and evaluate academic administration guidelines in the educational opportunity expansion schools under the office of Roi Et Primary Educational Service Area 2. The research was divided into 2 phases, Phase 1 to study current conditions, desirable conditions and priority needs index of academic administration. The sample group are school administrators and academic teachers total of 128 samples through stratified random sampling technique. The research instrument was a current state and desirable state questionnaire. Phase 2 to design and develop guidelines for academic administration. The informants were school administrators and academic teachers with 3 best practice schools total of 6 persons, and 5 luminaries to assess the suitability and feasibility of guidelines. The research instruments were interview form, suitability and feasibility assessment form. Statistics used to analysis data were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The result of this research was found: 1. The current condition and desirable condition of academic administration in the educational opportunity extension school under the office of Roi Et Primary Educational Service Area 2 overall are at a high level. The priority needs index of the academic administration arranged the necessary needs from low to high as follows: curriculum development, teaching and learning in schools, media development innovation and technology for education, educational supervision, assessment evaluation and transfer of academic performance. 2. The guidelines for academic administration in educational opportunity expansion schools under the office of Roi Et Primary Educational Service Area 2 consisted of 5 aspects 15 guidelines. The guidelines suitability and feasibility overall were at highest levels.

Keywords : Development; Academic administration guidelines; Opportunity expansion school

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การพัฒนาคนให้มีความสามารถ ในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับ การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน การให้การศึกษา แก่เด็กหรือเยาวชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้ง มีคุณธรรมมีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพ เป็นพลเมืองที่ดีจะช่วยพัฒนาประเทศให้มีความ เจริญก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ 21 จะส่งผลให้สังคมและประเทศชาติเกิดความมั่นคง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และได้กำหนดการ บริหารและการจัดการศึกษาของรัฐว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร งานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญที่ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัด กิจกรรม การเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ จะเปลี่ยนแปลงไปตามสาระสำคัญของหลักสูตรและนโยบายการบริหารงานของหน่วยงานระดับกรม เช่น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาเป็นต้น การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายต้อง มีส่วนร่วมในการบริหารตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การ ติดตามตรวจสอบและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น (กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับ ผู้เรียนที่อยู่เขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และได้ให้ ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ดังเห็นได้จากการกำหนดไว้ในพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ข้อที่ 2 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะใน ศตวรรษที่ 21 และกำหนดไว้ในเป้าหมายการพัฒนาคือ คุณภาพผู้เรียน ด้านวิชาการ วิชาชีพ และวิชา ทักษะชีวิต แต่ในการนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ก็ยังพบว่าผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับ ระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษากับระดับชาติ พบว่าค่าเฉลี่ย ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระมีค่าเฉลี่ยน้อย

กว่าระดับชาติที่ร้อยละ 4.35 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการบริหารงานวิชาการที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2565)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จึงได้เล็งเห็นถึงปัญหาของการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในด้านสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลแก่หน่วยงานต้นสังกัดในการวางแผนหรือเป็นแนวทางสนับสนุนให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดำเนินงานแก้ปัญหาการบริหารวิชาการ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สนใจจะนำข้อมูลไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2 เพื่อออกแบบและประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพของสถานศึกษา

3.2 ได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่สนใจสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ และสังเคราะห์แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2556) จิตติมา วรรณศรี (2557) ภาวดี อนันต์นาวิ (2557) กาญจน์ เรื่องมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2557) สมาน อัสวภูมิ (2558) และสัมมา รธนิตย์ (2560) เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายภาระงาน และแนวทางการปฏิบัติงานด้านวิชาการเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2565 รวมทั้ง 192 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ รวมทั้ง 128 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 2 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จาก 3 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 6 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ประเมินแนวทาง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีรายละเอียดดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

การบริหารงาน วิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการ จำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	PNI modified	ลำดับ
	1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.63	0.63	มาก	3.99	0.67	มาก	0.100
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.80	0.65	มาก	4.12	0.64	มาก	0.085	2
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.57	0.64	มาก	3.83	0.68	มาก	0.072	5
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.63	0.68	มาก	3.92	0.70	มาก	0.080	4
5. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.67	0.68	มาก	3.97	0.67	มาก	0.083	3
โดยรวม	3.66	0.66	มาก	3.97	0.67	มาก	-	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากทุกด้าน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ

นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

5.2 ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าได้แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งสิ้น 5 ด้าน 15 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการ 3 ข้อ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการ 3 ข้อ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการ 3 ข้อ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการ 3 ข้อ 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการ 3 ข้อ

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

แนวทางการบริหารงานวิชาการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.73	0.48	มากที่สุด	4.66	0.48	มากที่สุด
2.ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.60	0.51	มากที่สุด	4.53	0.62	มากที่สุด
3.ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.80	0.33	มากที่สุด	4.73	0.48	มากที่สุด
4.ด้านการนิเทศการศึกษา	4.86	0.29	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
5.ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.66	0.51	มากที่สุด	4.53	0.54	มากที่สุด
โดยรวม	4.73	0.42	มากที่สุด	4.65	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นได้อยู่ในระดับมาก

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการมีการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ครูผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและเข้าใจตนเอง และครูผู้สอนมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน เนื่องจากสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติและผลงานผู้เรียน สถานศึกษานำผลจากการประเมินผลการเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ด้านการนิเทศการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงต่อเนื่องและเป็นระบบ ครูผู้สอนนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ และสถานศึกษามีการทำความเข้าใจและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมที่หลากหลาย ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมโดยการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิเชษฐ์ บุญพยอม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่าสภาพบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ งานวิจัยของศุทธิณี แก้วรักษย (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

6.2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการมีการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ครูมีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ที่เอื้อและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และครูผู้สอนมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน เนื่องจากสถานศึกษานำผลจากการประเมินผลการเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียน สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ และผลงานผู้เรียน และสถานศึกษามีการนำผลการวัดผล ประเมินผลการเรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการวัดและประเมินผลในปีถัดไป ด้านการนิเทศการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษามีการจัดทำแผนการการนิเทศการศึกษา

ตามแผนการปฏิบัติการประจำปี ครูผู้สอนนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ และสถานศึกษามีการทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษาภายใน สถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาจัดหา สื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการพัฒนางานด้านวิชาการอย่างเพียงพอ ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม ที่หลากหลาย และผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดพร อูระงาม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าสภาพที่ พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

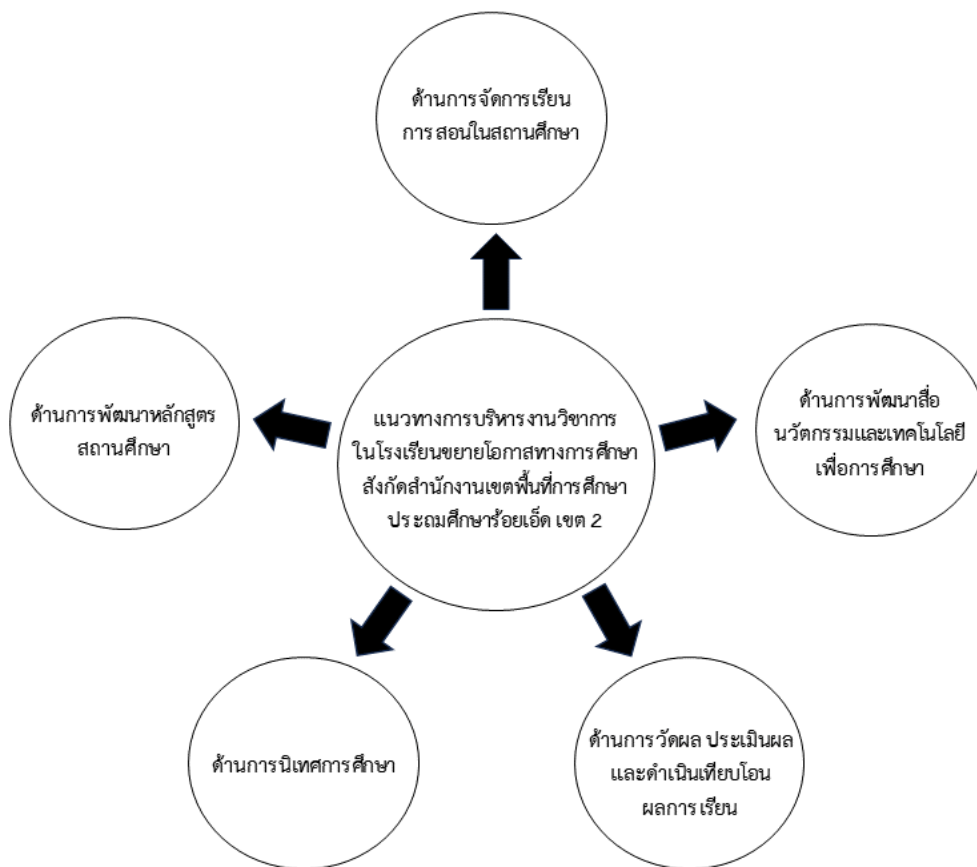
6.3 ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าความ ต้องการจำเป็นมากที่สุด อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาไม่ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ หรือสถานศึกษาไม่ได้มีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมหรือไม่ได้มีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อาจเนื่องจาก ครูมีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ที่ไม่ได้เอื้อและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือครูผู้สอน ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอหรือครูไม่ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียน การสอนที่บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการพัฒนางาน ด้านวิชาการไม่เพียงพอต่อความต้องการหรือผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอนได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการหรือผู้บริหารสถานศึกษาขาดการส่งเสริม ให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ นวัตกรรมแล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการจัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือสถานศึกษาขาดการดำเนินการนิเทศการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลายหรือสถานศึกษาขาดการจัดทำแผนการนิเทศการศึกษาตามแผนการ ปฏิบัติการประจำปี ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาขาดการนำผลจากการประเมินผลการเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหา ของผู้เรียนหรือสถานศึกษาขาดการนำผลการวัดผล ประเมินผลการเรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการวัด และประเมินผลในปีถัดไปหรือสถานศึกษาขาดการจัดการอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิเชษฐ์ บุญพยอม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญของแนวทางการบริหารงานวิชาการ

6.4 จากผลการวิจัยพบว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ คือ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางคือ 1) สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยส่งครูเข้าอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และอาศัยความร่วมมือและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 2) สถานศึกษานำเอาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปรับปรุงให้เข้ากับเป้าหมายของสถานศึกษา บริบทแวดล้อม ความต้องการของผู้เรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรรายชั้นทุกระดับชั้นให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และให้มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินผลการนำใช้ทุกปีการศึกษา 2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แนวทางคือ 1) ครูผู้สอนจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้ทันสมัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง และไปในทิศทางเดียวกันกับหลักสูตรสถานศึกษา 2) ครูผู้สอนจัดบรรยากาศห้องเรียนให้น่าสนใจ สะอาด สว่าง มีมุมความรู้ และมุมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการเกิดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น 3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวทางคือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการใช้สื่อจัดทำทะเบียนการผลิตสื่อ นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ และทะเบียนการใช้สื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาระดมทรัพยากร จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้ของครูผู้สอน 3) สถานศึกษาจัดอบรมเพื่อให้ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 4. ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางคือ 1) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำหนดปฏิทินการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนในแต่ละภาคเรียน 2) สถานศึกษามีโครงการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ และให้ครูได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 3) สถานศึกษามีรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่หลากหลาย และยึดหลักการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้สอน 5. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน แนวทางคือ 1) สถานศึกษามีการปฏิทินการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน กำหนดให้การวัดผล ประเมินผลมีการเรียนมีความยืดหยุ่น หลากหลาย และประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) สถานศึกษาจัดประชุมวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในแต่ละภาคเรียน 3) สถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริมให้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนอ่อนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิสรา ชุมวงศ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่ามีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

7. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีดังนี้

ภาพที่ 1 แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

จากภาพที่ 1 แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน 15 แนวทางดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางคือ 1) สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยส่งครูเข้าอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และอาศัยความร่วมมือและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 2) สถานศึกษานำเอาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปรับปรุงให้เข้ากับเป้าหมายของสถานศึกษา บริบทแวดล้อม ความต้องการของผู้เรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรรายชั้นทุกระดับชั้นให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และให้มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินผลการนำใช้ทุกปีการศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แนวทางคือ 1) ครูผู้สอนจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้ทันสมัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง และไปในทิศทางเดียวกันกับหลักสูตรสถานศึกษา 2) ครูผู้สอนจัดบรรยากาศห้องเรียนให้น่าสนใจ สะอาด สว่าง มีมุมความรู้ และมุมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการเกิดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น
3. ด้านการพัฒนาสื่อ

นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวทางคือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูร่วมกันวิเคราะห์ ปัญหา ความต้องการใช้สื่อ จัดทำทะเบียนการผลิตสื่อ นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ และทะเบียน การใช้สื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาระดมทรัพยากร จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้ของครูผู้สอน 3) สถานศึกษาจัดอบรมเพื่อให้ครูผู้สอน เลือกใช้สื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และกระตุ้นความสนใจของ ผู้เรียน 4. ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางคือ 1) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำหนด ปฏิทินการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนในแต่ละภาคเรียน 2) สถานศึกษามีโครงการศึกษาดู งานสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ และให้ครูได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกัน 3) สถานศึกษามีรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่หลากหลาย และยึดหลักการนิเทศ ภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้สอน 5. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินเทียบโอนผลการเรียน แนวทางคือ 1) สถานศึกษามีการปฏิทินการดำเนินงานไว้อย่าง ชัดเจน กำหนดให้การวัดผล ประเมินผลการเรียนมีความยืดหยุ่น หลากหลาย และประเมินผลการ เรียนตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) สถานศึกษาจัดประชุมวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในแต่ละภาคเรียน 3) สถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อม เสริมให้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนอ่อน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 โรงเรียนควรศึกษาบริบทของตนเอง ของชุมชน แล้วนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน 15 แนวทางปฏิบัติ โรงเรียนจึงควรคัดเลือกแนวทางที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ตามบริบทของตนเอง และชุมชน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ควรนำแนวทางการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ไปใช้กับสถานศึกษาในสังกัด ด้วยวิธีการจัดอบรม สัมมนา หรือประชุม เชิงปฏิบัติการ และหลังจากดำเนินการดังกล่าวควรมีการติดตามผลการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง

8.2.2 ผลการจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาควรจะมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตร สถานศึกษาที่มีความทันสมัย และมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นประจำทุกปี

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการวิจัยแนวทางการดำเนินงานวิชาการเฉพาะด้านเช่น ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา เป็นต้น

8.3.2 ควรมีการนำแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไปประยุกต์สำหรับกรวิจัยเรื่องการบริหารงานประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมงานหลักทั้งหมด

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2557). **การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการศึกษา
จัดการเรียนรู้**. มหาสารคาม : อภิชิตการพิมพ์.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก :
รัตนสุวรรณการ.
- ชนิสรา ชุมวงศ์. (2563). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2557). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. ชลบุรี :
มนตรี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2556). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศุทธิณี แก้วรักยศ. (2564). **แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี.
- สมาน อัครภูมิ. (2558). **การบริหารสำหรับครู(ฉบับปรับปรุง)**. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซท
การพิมพ์.
- สัมมา รณิธย์. (2560). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (2565). **แผนปฏิบัติการ ประจำปี
งบประมาณ 2565**. ร้อยเอ็ด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตาม
กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ.
2550**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- อภิเชษฐ์ บุญพะยอม. (2560). **แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อัคร อูระงาม. (2560). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement.* 30(3). 607–610.